

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea articolului 5 din Legea
nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii
(nr.68 din 21.02.2020)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele.

I. Evaluarea generală a proiectului de lege:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect a fost elaborat în scopul alegerii Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii inclusiv din rîndul membrilor care nu sînt judecători.

3. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Atenționăm că, nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art.34 alin.(1) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, care prevăd că pentru evaluarea proiectului de act normativ se efectuează expertizele anticorupție și juridice.

5. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului.

6. De asemenea, potrivit art.32 alin.(2) din Legea nr.100/2017, proiectele actelor normative care țin de domeniile de competență ale Consiliului Superior

al Magistraturii urmează a fi transmise acestora spre avizare.

7. Este de menționat că, la data 20.12.2019 Parlamentul a adoptat Legea pentru modificarea unor acte legislative nr.193/2019, care a modificat Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Suprem al Magistraturii. Prin urmare, potrivit art.64 alin.(3) din Legea nr.100/2017 ce stabilește că, propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. Astfel, avînd în vedere că de la adoptarea Legii nr.193/2019 nu a expirat termenul de 6 luni, acesta urmează a fi revăzut prin prisma art.64 alin.(3) din Legea nr.100/2017.

Relevăm că art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.100/2017 stabilește că, la elaborarea unui act normativ se respectă principiile oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice. Asupra prezentului alineat, în doar 3 luni au intervenit 2 modificări legislative.

II. Referindu-ne la conținutul nemijlocit al proiectului de lege:

1. Este de menționat că, articolul 5 din Legea nr.947/1996 a fost supus controlului constituționalității prin sesizarea nr.230a/2019 privind controlul constituționalității Legii nr.193/2019 pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, prin care contestă sintagma „din rîndul membrilor judecători ai Consiliului”. Astfel, prin Decizia de inadmisibilitate nr.7 din 24.01.2020 Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„ 20. Articolul 122 din Constituție stabilește componența Consiliului Superior al Magistraturii. Norma constituțională prevede că Consiliul este alcătuit din judecători și profesori titulari, care sunt membri aleși pentru o perioadă de patru ani, și din Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul Justiției și Procurorul General, care sunt membri de drept. Curtea observă că Constituția nu reglementează procedura alegerii Președintelui Consiliului. Ea nu prevede dacă acesta trebuie ales din rîndul judecătorilor sau din rîndul profesorilor titulari. De asemenea, Constituția nu stabilește nici numărul de membri ai Consiliului, nici procedura alegerii acestora. Mai mult, Constituția nu stabilește nici proporția de membri judecători și membri profesori titulari.

21. Pe de altă parte, Curtea observă că prevederile articolelor 72 alin. (3) lit. e) și 123 alin. (2) din Constituție stabilesc că organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii se reglementează prin lege organică. Astfel, Constituția lasă la discreția Parlamentului stabilirea cotei membrilor din rîndul judecătorilor și din rîndul profesorilor, precum și apartenența Președintelui Consiliului la una din cele două profesii. Curtea remarcă și faptul că votul Președintelui Consiliului nu are o pondere mai mare decât voturile celorlalți membri. În baza celor menționate, Curtea concluzionează că acest capăt al sesizării nu prezintă o problemă de constituționalitate.

Totodată, Curtea subliniază că Parlamentul poate avea în vedere recomandările Comisiei de la Veneția în această materie.

22. În acest context, în Raportul Comisiei de la Veneția cu privire la numirile judiciare, adoptat la cea de-a 70-a sesiune plenară din 16-17 martie 2007, CDL-AD(2007)028, la paragraful 35, se menționează că este necesar să se asigure că președinția Consiliului Judiciar este exercitată de o persoană imparțială, departe de politica de partid. Președintele Consiliului poate fi ales din rândul membrilor care nu sunt judecători. O asemenea soluție ar putea institui un echilibru între condiția asigurării independenței președinției și condiția evitării posibilelor tendințe corporatiste în cadrul consiliului.”

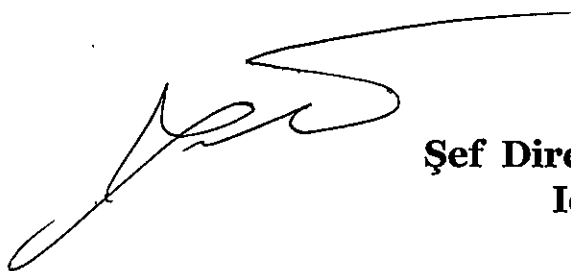
Comisia de la Veneția, în Opinia comună urgentă a Comisiei de la Veneția și a Directoratului Drepturile Omului al Directoratului general Drepturile Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei referitor la proiectul Legii cu privire la modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii al Republicii Moldova, emisă sub rezerva articolului 14a din Regulile de procedură ale Comisiei de la Veneția (CDL-PI(2020)001), menționează la pct.29 că, Constituția Republicii Moldova tace cu privire la modul în care trebuie ales Președintele Consiliului. Interdicția alegerii președintelui din rândul membrilor care nu sunt judecători poate fi văzută ca un pas înapoi regretabil.

2. În scop de rigoare redacțională, sugerăm ca în titlul proiectului de lege după cuvântul „articolului 5” să se includă cuvintele „alineatul (1)”, astfel fiind în conformitate cu art.63 alin.(3) din Legea nr.100/2017 care prevede că, dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

3. La Art.I din proiect, cuvântul „sintagma” se va substitui cu cuvântul „cuvintele”.

4. La Art.II din proiect, după cuvântul „publicării” să se introducă cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege este prerogativă a Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**